

Vuosiluokat 3-6
14.4.6. Uskonto
Katolinen uskonto

Perusteteksti:

Katolinen uskonto

Tässä oppimääräkuvauksessa tarkennetaan kaikille yhteisiä uskonnon sisältöjä. Paikalliset opetussuunnitelmat laaditaan uskonnon yhteisten tavoitteiden ja sisältökuvausten sekä eri uskontojen tarkennettujen oppimääräkuvausten perustalle.

S1 Suhde omaan uskontoon: Opetuksessa paneudutaan katolisen kirkon opetuksen lähteisiin ja peruskäsitteisiin. Tutustutaan oman seurakunnan elämään, messuun ja sakramenttien viettoon sekä liturgian vietoissa käytettäviin paramenteihin ja sakraaliesineisiin. Opetuksessa otetaan huomioon kirkkomusiikki ja kirkkotaide. Perehdytään Vanhan ja Uuden testamentin päätapahtumiin sekä muun uskonnollisen kirjallisuuden eri lajeihin sekä niiden käyttöön katolisen kirkon elämässä. Opetuksessa käsitellään esimerkkejä Jeesuksen ja ihmisten kohtaamisesta. Tutustutaan omaan suojeluspyhään ja oman seurakunnan suojeluspyhään sekä joidenkin pyhien ihmisten elämään.

S2 Uskontojen maailma: Opetuksessa tutkitaan katolisen kirkon ja muiden kristittyjen kohtaamista eri aikoina. Opetuksessa otetaan huomioon myös uskonnottomuus. Keskeisinä sisältöinä ovat pyhyys, juhlat ja erilaiset tavat harjoittaa uskontoa lähialueen kirkoissa, uskonnollisissa yhteisöissä ja eri uskontojen parissa. Perehdytään alustavasti juutalaisuuteen, islamiin ja kristinuskoon sekä niiden yhteisiin piirteisiin. Pohditaan uskonnonvapauslain vaikutusta uskontojen ja kirkkojen asemaan Suomessa. Tutustutaan ihmisoikeuksiin eri uskonnoissa, ekumeeniseen ajatteluun ja uskontodialogiin sekä Kirkkojen maailmanneuvostoon ja Suomen ekumeeniseen neuvostoon ja katolisen kirkon suhteeseen niihin.

S3 Hyvä elämä: Opetuksessa tarkastellaan mitä ovat katolinen ihmiskuva ja ihmisoikeudet. Perehdytään katolisen kirkon moraaliopetukseen perusteisiin yksilöä koskevissa ja yhteiskuntamoraalia koskevissa yhteyksissä. Syvennetään Kymmenen käskyn, Vuorisaarnan, Rakkauden kaksoiskäskyn ja katolisen kirkon käskyjen tuntemista. Pohditaan käskyjä moraalisena kasvamisen perustana, omantunnon tutkistelua ja parannuksen tekoa sekä niiden seurauksia. Tärkeitä opetuksessa huomioitavia asioita ovat elämän kunnioittaminen, omat valinnat ja vastuu sekä huolenpito luonnosta. Opetuksessa keskeistä on eri uskontojen eettisten opetusten yhteisten piirteiden tutkiminen.

Mikkelin täydennys:

Uskonnon opetuksen tehtävä on antaa oppilaalle laaja uskonnollinen ja katsomuksellinen yleissivistys. Uskonnollinen ja katsomuksellinen yleissivistys on uskontoon, katsomuksiin ja etiikkaan liittyvää tietoa, taitoa ja asennetta. Opetus edistää uskontojen ja katsomusten

monilukutaitoa. Opetuksessa käsitellään opiskeltavaa uskontoa, muita uskontoja ja katsomuksia sekä eettistä ajattelua lähtien oppilaan omasta lähiympäristöstä, Helsingistä ja laajentuen kohti Suomea ja maailmaa.

Tavoitteena on, että oppilas

- * tuntee keskeiset asiat opiskeltavasta uskonnosta ja sen monimuotoisuudesta
- * tuntee keskeisiä asioita muista uskonnoista ja uskonottomuudesta
- * osaa tarkastella uskontoja ja katsomuksia monipuolisesti eri näkökulmista
- * osaa kunnioittaa elämää, jokaisen ihmisarvoa sekä omaa ja toisen pyhää
- * tuntee eettisen ajattelun perusteita ja osaa keskustella eettisistä kysymyksistä
- * saa aineksia oman identiteetin, elämäntutkimuksen ja maailmankatsomuksen rakentamiseen
- * kasvaa vastuulliseksi yhteisön ja yhteiskunnan jäseneksi

Vuosiluokilla 3-6 uskonnon opetuksessa laajennetaan ja syvennetään oman uskonnon perustietoja. Opetuksessa perehdytään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeiseen oppiin, eettisiin periaatteisiin, rituaaleihin ja tapoihin. Oppilaita kannustetaan ihmettelyyn ja kyselyyn. Oppilaat harjaannuttavat medialukutaitoaan ja heitä ohjataan arvioimaan ja käyttämään eri lähteistä etsimäänsä tietoa sekä hyödyntämään sitä eri tilanteissa.

Opetuksessa käsitellään lasten oikeuksia ja yksilön vastuuta omista teoistaan. Opetuksessa harjoitellaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä tuetaan oppilaita muodostamaan ja perustelemaan omia näkemyksiä. Oppilaita rohkaistaan ystäväyteen, myönteisen luokka- ja kouluyhteisön rakentamiseen sekä toimimaan syrjintää vastaan.

Seurataan vuosittain katolista messua striimattuna, taltiointina tai mahdollisuuksien mukaan osallistutaan messuun.

Mikkelin kaupungissa katolisen uskonnon opetus voidaan järjestää joko vuosiluokittain tai yhdysluokkaopetuksena.

Sisältötavoitteet vuosiluokkaistettu ao.taulukkoon paikallisesti.

Opetuksen tavoitteet	Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet 3.-6. luokilla	Opetuksen keskeiset sisällöt 3.luokka	Opetuksen keskeiset sisällöt 4.luokka	Opetuksen keskeiset sisällöt 5.luokka	Opetuksen keskeiset sisällöt 6.luokka
T1 ohjata oppilasta perehtymään opiskeltavan uskonnon pyhiin kirjoihin ja kertomuksiin sekä keskeisiin oppeihin	L1	Raamattu Katolisen kirkon pyhänä kirjoituskokoelmana, jako Vanhan ja Uuden testamentin kirjoituksiin, lukuihin ja jakeisiin Traditio katolisen	Perehdytään Raamattuun kristittyjen pyhänä kirjana Evankeliumit, kertomuksia Jeesuksesta ja pyhistä	Paavali, Pietari, kirkon synty ja varhainen kristillisyys, Uuden testamentin kirjeitä, Apostolien teot, kristinuskon kehitystä vähemmistöliikkeestä	

		<p>kirkon opetuksen ja Raamatun tulkinnan perustana</p> <p>Kertomuksia katolisen kirkon pyhistä</p> <p>Ensikommuunio, eukaristia ja parannuksen sakramentti</p>		<p>maailmanuskonnoksi</p> <p>Sakramentti: sairaiden voitelu</p>	
T2 ohjata oppilas tutustumaan opiskeltavan uskonnon rituaaleihin ja tapoihin sekä pyhiin paikkoihin ja rakennuksiin	L1 L2	<p>Katolisen kirkon messu</p> <p>Tutustuminen paikallisen katolisen seurakunnan toimintaan</p>	<p>Kirkkovuoden tapahtumat</p> <p>Tutustuminen paikallisen katolisen seurakunnan toimintaan, papiksi vihkimisen sakramentti</p> <p>Messun osat</p>	<p>Katoliseen liturgiaan ja kirkkovuoden messukäytäntöihin perehtyminen</p> <p>Avioliiton sakramentti, katolinen näkökulma</p>	
T3 auttaa oppilasta tunnistamaan uskonnollisen kielen erityispiirteitä ja vertauskuvallisuutta	L2 L3 L4	<p>Uskonnollisen kielen erityispiirteisiin ja vertauskuvallisuuteen tutustuminen kirkon kuvaston, messun ja Raamatun avulla</p>	<p>Uskonnollisen kielen erityispiirteisiin ja vertauskuvallisuuteen tutustuminen mm. kirkon kuvaston, messun ja Raamatun avulla</p>	<p>Raamatun kirjojen moninaisuus, tyylilajeja ja uskonnollisen kielen luonnetta</p>	<p>Kristillinen kuvasto taiteessa ja kirkossa</p>
T4 ohjata oppilasta etsimään, arvioimaan ja käyttämään uskontoa koskevaa tietoa	L4 L5 L6				<p>Uskonnot mediassa</p>

erilaisista lähteistä					
T5 opastaa oppilasta perehtymään Suomen ja Euroopan uskonnollisiin ja katsomuksellisiin juuriin ja nykytilaan	L1 L2	Raamatun muodostumien ja sen vaikutuksia eurooppalaisessa kulttuurin historiassa. Katolinen kirkko Suomessa Euroopan uskontohistorian vaihteita ja nykytilanne			Uskontojen merkitys Euroopan kehityksessä, maallisen hallitsijan ja kirkon suhde. Yhtenäisen kirkon jakautuminen ja ristiretket. Katolisen kirkon vaihteita Suomessa
T6 ohjata oppilas tutustumaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa	L2	Abrahamin merkitys juutalaisuudessa, kristinuskossa ja Islamissa		Suomessa vaikuttavia uskonnolliset yhteisöt: kristilliset kirkkokunnat, islam, juutalaisuus sekä muut uskonnolliset yhteisöt sekä uskonnottomuus Uskontojen välinen kanssakäyminen Euroopassa	
T7 kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja toisen pyhää sekä käyttäytymään asianmukaisesti erilaisissa uskonnollisissa tilaisuuksissa ja tilanteissa	L2 L5 L6	Kunnioitus omaa ja toisen pyhää kohtaan Vierailu toisen kirkko- tai uskontokunnan tapahtumassa tai opettajavierailu		Vierailu toisen kirkko- tai uskontokunnan tapahtumassa tai opettajavierailu	

T8 ohjata oppilas perehtymään opiskeltavan uskonnon eettisiin opetuksiin sekä eri uskontoja yhdistäviin eettisiin periaatteisiin	L7		Rakkauden kaksoiskäsky ja katolisen kirkon opetuksia lähimmäisistä, perheestä ja ympäristöstä Lapeuden teot ja vapaa tahto		
T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta	L2		Uskontojen ja uskonottomien katsomusten näkökulmia ihmisarvoon YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen tutustuminen, sen pohjalta nousevia kokemuksia ja kysymyksiä	Ihmisoikeudet ja ihmisoikeusrikkomukset Uskonnonvapaus Katolilaisena vähemmistössä ja enemmistössä	
T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestäväen tulevaisuuden näkökulmasta	L1 L3 L6	Kristinuskon eettisiä ohjeita: kymmenen käskyä, Isä meidän, kultainen sääntö Vanhan Testamentin ja Uuden Testamentin suhde katolisen tulkinnan näkökulmasta Luomiskertomus ja ihmisen suhde luomakuntaan			Yksilön vastuu ympäristöstään
T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksi	L1 L4 L6	Kertomuksia Vanhasta Testamentista		Lähimmäinen, katolinen	Vapaa tahto, laupeuden

<p>a keskustella eettisistä kysymyksistä, ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelemaan omia näkemyksiään</p>	<p>L7</p>	<p>ja Uudesta Testamentista</p> <p>Kertomuksia katolisen kirkon perinteestä</p>		<p>näkökulma ihmisyyteen</p>	<p>teot ja sakramentit</p> <p>Paasto ja kilvoittelu. Vuorisaarna</p> <p>Synti, armo ja anteeksiantaminen.</p> <p>Yksilön vastuu ympäristöstään</p>
<p>T12 auttaa ja tukea oppilasta muodostamaan ja vahvistamaan myönteistä maailmankatsomusta, itsetuntoa ja luottamusta elämään</p>	<p>L1</p>				